

Anmeldelser

I dette nummer af Sygeplejersken anmeldes følgende bøger: "Hvidbog om rehabilitering", "Is i maven!" og "Biostatistik og epidemiologi"

Sygeplejersken 2022 ; (10): 44-46. Anmeldelser

Rehabiliteringens Hvem Hvad Hvor

Image... **Hvidbog om rehabilitering**

Rehabiliteringsforum Danmark, Defactum, Videnscenter for Rehabilitering & Palliation, 2022

119 sider - bestilles via rehabiliteringsforum.dk

Hvidbogen definerer rehabilitering, beskriver dilemmaer og udfordringer og formulerer anbefalinger. Rehabilitering defineres som: "Rehabilitering er målrettet personer, som oplever eller er i risiko for at opleve begrænsninger i deres fysiske, psykiske, kognitive og/eller sociale funktionsevne og dermed i hverdagslivet. Formålet med rehabilitering er at muliggøre et meningsfuldt liv med bedst mulig aktivitet og deltagelse, mestring og livskvalitet.

Rehabilitering er en samarbejdsproces mellem en person, pårørende og professionelle og andre relevante parter. Rehabiliteringsindsatser er målrettede, sammenhængende og vidensbaserede med udgangspunkt i personens perspektiver og hele livssituation".

Hvordan skal sundhedsprofessionelle egentlig arbejde med rehabilitering i hverdagen? Det beskrives til dels i Hvidbogen. Men det er ikke helt ligetil. "Rehabilitering er målrettet personer, der oplever..." Hvad betyder det konkret, og hvem har "ret" til rehabilitering? Er det hver og en af os? Nej. Men hvordan så?

For den udenforstående kan de bagvedliggende præmisser være lidt utydelige. Den bio-psyko-sociale forståelse af rehabilitering fremhæves, og centrale begreber som aktivitet og deltagelse fra WHO's ICF-model er tydelige. ICF er en international klassifikation af funktionsevne, som kunne have været mere eksplicit for at give større indsigt i rehabiliteringens ståsted.

Hvidbogen har en række vigtige ærinder at gå. I Lov om aktiv beskæftigelsesindsats er rehabilitering rettet mod beskæftigelse og uddannelse. I Service-loven handler rehabilitering om selvhjulpenhed, mens Sundhedsloven anvender begrebet "genoptræning".

Men rehabilitering er meget mere end det. Her er lovgivningen en barriere for en fælles forståelse.

Også organisatoriske, administrative og styringsmæssige forhold giver barrierer. Kommuner rammesætter rehabilitering ud fra økonomi og lokalt serviceniveau og har myndigheds- og finansieringsansvar. Det skaber ulighed i tilbud. Også vidensbaseret af rehabilitering er en udfordring, som både universitetsmiljøer, professionshøjskoler i samarbejde med kommuner, regioner, brugerorganisationer og civilsamfund må gå sammen om at mobilisere. Det fordrer allokering af midler til bio-psyko-social forskning ud fra flere perspektiver.

Hvidbogen peger på behov for politiske initiativer, hvis anbefalingerne skal efterleves. Det skal ske ved, at den enkelte persons behov, håb, ressourcer og livssituation er afsat for rehabilitering. Der skal være fokus på personer med særlige behov, styrkelse af den faglige kvalitet og koordinering og sammenhæng på tværs af lovgivning, forvaltningsområder og fagområder. Og der skal holdes øje med, hvordan det går.

Gid hvidbogen vil danne baggrund for mange diskussioner og refleksioner på regionsmøder, som f.eks. byråds- og udvalgs-møder, blandt sundheds- og socialfaglige ledere og på velfærdsuddannelserne. God fornøjelse med bogen og tillykke til holdet bag.

Bjørnshave Noe, docent, Forskningsprogrammet Sundhedsfaglig Praksis UC SYD